

JEDNO MĚSTO, TŘINÁCT PŘÍBĚHŮ

V Ý Š K Á Č

V L A D I M Í R Z Á B R O D S K Ý

2025

NAKLADATELSTVÍ
GOLDEN DOG

VÝŠKÁČ

Text © Vladimír Zábrodský, 2025

Obálka © Michal Březina, 2025

Redakce: Marie Pospíšilová

Korektury: Lucie Tvarohová

Sazba a grafické zpracování: Michal Březina

Sazba knihy: David Konečný

Vydalo nakladatelství Martin Štefko – Golden Dog v roce 2025

Svatojanská 703, 382 32 Velešín

www.goldendog.cz

1. vydání

Vytiskla TISKÁRNA PROTISK, s.r.o.

Rudolfovská 617, 370 01 České Budějovice

www.protiskcb.cz

ISBN 978-80-53027-33-5

ISBN 978-80-53027-34-2 (PDF)

ISBN 978-80-53027-35-9 (EPUB)

ISBN 978-80-53027-36-6 (MOBI)

Bohunce

K R Y T

Jakub Pecka žil v pronajatém dvoupokojovém bytě ve staré bytovce na sídlišti Chelčického už deset měsíců, když se stala ta strašně zvláštní věc.

Pod schody ve druhém vchodě...

Kryt, pomyslel si, když uviděl železná vrata opatřená pákami, z nichž jednu jistila petlice s visacím zámkem. A vtom mu něco nečekaně a nevysvětlitelně vstříklo do žil umrtvující koňskou injekci hrůzy. Nechápatě zíral na kovové dveře natřené lesklou barvou slonové kosti.

Čeho se bojím?

Věděl jen to, že odtud musí okamžitě zdrhnout, a rozhodně ne tmavým sklepem. Vyřítíl se po schodech nahoru ke vchodovým dveřím. Tím, že se dal na útěk, odjistil pojistku hrůzy a strach v něm explodoval. Výbuchy děsu s ním otrásaly v mrazivých vlnách a hnaly ho před dům, do tichého podvečera pozdního října. Vibrovaly s ním a lokty mu mravenčily.

Bydlel v prvním vchodě od parku, ve druhém patře. Musel se přemáhat, aby do bytovky vůbec vešel. Po schodech vystupoval pomalu, odemkl dveře a rychle je za sebou zamkl. Rozsvítil postupně ve všech místnostech. Posadil se do křesla pod rozsvícenou lampu. Nalil si rum do duritky, na ex ho vypil a nalil si znovu. Zatlačil zády do opěradla křesla, zavrtěl sebou.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

„Tak o co jde, Jakube Pecko?“ zeptal se sám sebe, i když nezúčastněný pozorovatel by se mohl domnívat, že odpověď očekává od stropu.

Nekonečný film rozmazaných obrazů z minulosti mu nepřestával běžet hlavou. V polospánku několikrát zamumlal: „Čeho jsem se tak bál?“

Světlo žárovek v bytě postupně vybledlo.

Hodinky ukazovaly půl osmé ráno.

Pracoval z domu. Práce pro něj byla drogou, dala mu zapomenout na ocelové dveře barvy slonové kosti. Jenže probdělá noc se na něm podepsala. Záhy cítil únavu, teplo ve tváři. Po lehkém obědě si prostě musel lehnout. Chvilí zíral do papírů. Mrkl na hodinky.

Zavřel oči.

Otevřel je.

Ručičky na hodinkách se posunuly jen o dvě minuty – a on cítil srdce v krku, zvonilo mu v uších, po těle ho studil ledový pot.

Snažil se pochytat a slepit dohromady kousky snu, který se mu během těch dvou minut zdál. „Hráli jsme na schovku. Dveře od krytu byly otevřené. Vklouzl jsem dovnitř. Svítila tam žárovka, a tak jsem zacouval do tmy, aby mě nikdo nenašel. A tam se to stalo. Jenže... co přesně?“

Jistý si byl jen tím, že ho ty dveře děsí. Ničeho na světě se nikdy tak nebál jako jich. Sevřel si dolní ret v soustředěném přemýšlení. Nahlas pronesl: „Vytěsněné vzpomínky.“

A právě tohle sousloví předložil internetovému vyhledávači.

Dočetl se o jedné z Freudových pacientek, kterou rodiče donutili, aby napsala klukovi, se kterým

V Ý Š K Á Ć

chodila, že už ho nemiluje. Jenže ho milovala, snažila se zapomenout, potlačovala svou lásku – a ochrnula jí pravá ruka. Ta, která se podle jejího mínění podílela na aktu zrady. Až když se ta dívka po létech vyzpovídala Freudovi, ochrnutí zázračně pominulo.

Jakub Pecka přirovnal stav, který mu způsobil jediný pohled na železné dveře opatřené petlicí, k ochrnutí vlastní mysli.

Abych se ho zbavil, musím do tmy uvnitř krytu vnést světlo.

Uvažoval, přemýšlel, vzpomínal.

Svítání ubralo světlu žárovek na jasu a nejlepší myšlenka, ke které dospěl, zněla: „Na schovávanou si člověk obvykle nehraje sám.“

Za denního světla obešel všechny tři vchody. Ani jedno z jmen na domovních zvoncích v něm nevyvolalo vzpomínku na dětství.

Další nápad?

Z úvah ho vyrušil ženský hlas: „Vy jste z prvního, že jo? Pomohl byste mi?“

Mladá žena. Těhotná. Významně zachřestila nákupní taškou na kolečkách.

Slovo dalo slovo a přestali se znát jen podle vidění. Nákup vynesl paní Černé do druhého patra ve třetím vchodu. Když potom sestupoval po schodišti, pomyslel si: *Už se tím zabývám tak dlouho, co když u mě samovolně došlo k nějakému ekvivalentu vyzpovídání?*

Z okna v mezaninu se otevíral pohled do zlato-blankytného říjnového dopoledne a všechno to, čemu se říká vnitřní hlas a nitro, se zdálo být v tom nejlepším rozpoložení. *Tak se o tom přesvědč*, ponoukala ho mysl.

A on to udělal.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

Sešel po schodech do sklepa, takže když se otočil doleva, zíral do černého tunelu, který končil otevřenými dveřmi do druhého vchodu. Vypadalo to, že pozoruje obraz opancéřovaných dveří ve chvějícím se černočerném rámu.

Kráčel tím tunelem s očima upřenýma na šikmou úsečku petlice.

Pohnula se!

Jeho srdce se dalo na útěk. Nohy ztuhly.

Petlice se nehýbala.

Zdálo se ti to, okřikl se.

Strach ho měl v hrsti, svíral ho, drtil. A i ten nejmenší chloupek na krku stojící v zimničním pozoru ho přesvědčoval, že nebezpečí je tu a že je skutečné. Za nic na světě by se k ocelovým dveřím neotočil zády, a proto začal couvat. Pravou rukou se přitom zlehka dotýkal hrbolaté, bíle omítnuté stěny. Vlevo zaznamenával periferním viděním denní světlo pronikající nevelkými okny do boxů dřevníků. Neočekávaně narazil do něčeho za sebou. Pootočil se.

Do zorného pole mu vpadla červená paže s černým předloktím, černou dlaní a černými prsty.

Dosud všechny strachy, které v souvislosti s krytem v bytovce zažil, neměly jasné kontury, ale nyní se situace změnila. S nekončícím nádechem, s víčky ťukajícími o sebe jako křídla do hrsti lapeného motýla, se otočil.

* * *

Z kuchyně se ozývalo cinkání a hlas předsedy představenstva bytového družstva pana Štěchovského: „Žiju tady od dvaadevadesátýho. Mám tu hotový muzeum.

V Ý Š K Á Ć

Sídliště postavili v době korejský války. Proto se mu říkalo Koreje.“

Hlas postupně sílil. „Píšu si s lidma z celé republiky i z ciziny.“

Pan Štěchovský vstoupil do pokoje v červené flanelce a vybledlých modrákových kalhotách. Přinesl tácek se dvěma likérovými skleničkami a láhev slivovice. „Už se vám vrací barva. Nate. Na zdraví. Nalívejte si.“

Jakub se napil. Rozkašlal se. Otřel si hřbetem ruky slzy, které mu vyhrkly z očí. „Ta píše,“ vydal ze sebe sípavě. Přelétl očima poličky s figurkami a obrazy na stěnách. Zaujal ho počítač s CRT monitorem z dob, kdy se domácí výpočetní technika pyšnila barvami světlé bílé kávy. „Máte to tady jako v muzeu.“

Pan Štěchovský pokrčil rameny: „Každý to říká.“ Ukázal na plastiky raků, jezevčků, jelenů ve skoku a veverek sedících na oříšku. „Umělecká litina. Galanterní zboží se tomu říkalo. Ty domy stavěli hlavně pro zaměstnance ČKD a tohle jste tehdy našel v každém bytě.“ Přešel k sekretáři. „Tady, vidíte to?“ Ukázal na miniaturní dřevěný kmen, po kterém maširovalo sedm trpaslíků z taženého skla. „Tuhle sošku tu měl každý. Ti lidi měli byty zařízený úplně stejně. Broušený sklo třeba. Dalo mně jo práce, než sem to všechno sehnal. Hele, a tohle... ne?“ Ukazoval na značně vybledlý barevný obraz dítěte. „Objevil se tu člověk, nevím, v šedesátých letech. Za pár šupů udělal z černobílé fotky obraz. Prostě fotku zvětšil, obarvil, zarámoval a prodal. Těch pár šupů mu nakonec určitě vyneslo kriminál, ale... sledujete mě? V každém bytě sídliště měli tenhle obraz dítěte nebo novomanželů.“

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

Jakub Pecka cítil, jak se mu v útrokách rozlévá příjemné teplo. „Mě by zajímalo, kdo tady bydlel tak...“ Odmlčel se a v duchu počítal. „V pětasedmdesátým!?“

Pan Štěchovský přistoupil ke knihovně plné šanonů a tlustých fasciкул v kancelářských deskách. Ke stolu se vrátil s plnou náručí. Opatrně listoval v jednom ze šanonů. Vyňal z něho slohu. Otevřel ji. Zničehonic na Jakuba upřel pohled nad obrubou brýlí. „Co vás to popadlo?“

Jakub se zavrtěl.

„Myslel jsem, že mě klepne pepka,“ přerušil ticho pan Štěchovský. „Mám tam ve sklepe cibule gladiol. Tento rok přišly ranní mrazíky brzo. Chodím je kontrolovat. Proto ty černý rukavice. Myslím, jak jste řval tamto to o těch černých rukách.“ Zamručel, sklopil pohled a veškerou pozornost věnoval dokumentům.

Jakub Pecka se zpotil a jen částečně za to mohla slivovice.

„Tak poslouchejte,“ ozvalo se od stolu. Následovalo předčítání seznamu. Jméno za jménem. Když zaznělo: „Adolf a Anastázie Meixnerovi, syn Adolf,“ Jakub se zasmál. „Dolfík. Na toho si vzpomínám. Snědl všechno, žízalu i ptačí hovno na kousku uhlí. Přerádili ho na Marxovku.“

„Zajímavý.“ Předseda psal a s jazykem vystrčeným z koutku úst mumlal: „Pta-čí hov-no.“ Zdvihl oči a zničehonic vybuchl: „Vy si jen tak řeknete *na Marxovku*. Já si na místní jména musel udělat slovník, abych věděl, že původní Měšťanskou školu na Marxově ulici přejmenovali před válkou na Masarykovu školu na Marxově ulici, aby ji za války přejmenovali na Měšťanskou školu na ulici U měšťanské školy a aby z ní po válce udělali Marxovu na

V Ý Š K Á Ć

Marxově ulici a v devadesátkách Masarykovu na ulici Rodkovského.“

„Jo, to vím.“

„Poněvadž jste místní. Ale já z toho šlel, rozumíte?“

„Jasně, čtete dál.“

Litanie pokračovala. Když zaznělo: „Alois a Františka Zelenkovi, syn Petr,“ Jakub skoro vykřikl. *To je ono! S Petrem jsem chodil do druhé, možná třetí třídy na Erbenovu školu – říkali jsme jí Erbenka. Pak Petra přeřadili... takže asi taky na Marxovku. Kamarádili jsme spolu. Navštěvoval jsem ho tady v tomhle domě.*

Ještě na něco se rozpomenul?

Ne. Così způsobilo, že mu v paměti neuvízla soška trpaslíků, veverka sedící na oříšku, dokonce ani obraz vyrobený ze zvětšeniny fotografie jejím obarvením. Pamatoval si jen kovová vrata krytu.

Co mohlo za to ochrnutí?

Vrátil se do přítomnosti.

Předseda dál předčítal jméno za jménem.

„Nevím, nikoho neznám,“ přerušil ho Jakub, „možná nešlo vůbec o tenhle barák, ale o tamten přes park.“ Mávl rukou – nechtěně opačným směrem. Přidal něco málo z toho, co se dočetl o ošidnosti vzpomínání: „Časem se vzpomínky překroutí. Dokonce se k nim připojí nové informace.“

„Ale prdlajz!“ pravil předseda odtažitě. „Kdyby to byla pravda, pak bych tohle všechno mohl vyhodit. Lovím vzpomínky, tahám je z lidí. Doluju! O někom se nedozvím víc než jméno a adresu. Internet neinternet. Víte, co stojí jen ty blbý poštovní známky? Vzpomínky se překroutí... Kdepak, vždycky se něco vynoří! A kolikrát je z toho lavina informací.“

„Co víte o krytu?“ přerušil ho netrpělivě Jakub.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

Šustění převrácených listů zarazila citace: „Kryt civilní obrany opatřený protitlakovými a protiplynovými dveřmi s přítlačnými pákami a s nouzovým výlezem z krytu umístěným v takzvaném nezavalitelném prostoru cirká deset metrů před domem.“

Jakub se rozloučil se správcem muzea sídliště Chelčického až nečekaně srdečně, přihlédneme-li k jeho uzavřené povaze. Při vstávání narazil do stolu a svrhl láhev slivovice na koberec.

„Nic se neděje,“ volal předseda, „prázdná flaška se nerozlije.“

Jakub sestupoval ze schodů pomalu a opatrně.

Jsem tot-t-tálně...

Docela ho vystrašilo, že i jeho vnitřní hlas opilecky koktá.

Jak se dostal do postele, nevěděl.

Zavřel oči.

Svět se s ním roztočil – nejprve pomalu, potom stále rychleji. Takže raději oči zase otevřel. Stropu se svěril tentokrát bez koktání: „Takhle jsem se ještě nikdy neožral.“

A pak se něco stalo a on se vrátil k černé perspektivě obdélníkového tunelu, na jehož konci osvětlovala blikající žárovka dveře do krytu. Blížil se k nim. Ale nepohyboval nohama, musel ho unášet proud vazké tekutiny, ve které uvízl. Když dosáhl dveří krytu, páky se samy pohnuly, dveře se otevřely. Proplul jejich veřejemi. Obklopila ho tma.

V dálce před sebou zahlédl měkký oranžový svit. Jeho pohyb se zarazil před ostrou hranou bílé zdi.

Věděl, že za ní někdo stojí.

V Ý Š K Á Ć

Srdce až v krku mu to napovědělo – mráz v kostech prozradil. Myšlenky v něm poskakovaly a třásly se, jako by je psal halloweenským písmem: *Jsou tam ty ruce jako tenkrát. Jasně červené. Červené jako tepenná krev. Po lokty ponořené do něčeho tmavého. Tmavého jako sedlá krev.*

Uslyšel, že se někdo za hranou zdi pohnul, přešlápl...

Čas se zpomalil.

... udělal krok, vy-stou-piiiiiiiiiiiiiiiiii...

Čas se zastavil.

Jakub Pecka napřel veškerou vůli, aby se probudil – a podařilo se.

Už si chtěl s úlevou oddechnout: *To se mi jen zdálo*, když děs ze sna po jeho srdci šlehl trnovou pomlázkou v podobě syčivého: *Cekal jsem na tebe tak dlouho.*

Jakub vyskočil zbrocený potem z mokré postele. Třásl se. Cítil zápach vlastního těla.

Ozval se mobil. Vypadl mu několikrát z ruky, než dokázal hovor přijmout. Sekretářka Jana ho upozorňovala, že dosud nerozhodl o dalším postupu firmy ve věci výhodného nákupu licencí konstrukčního softwaru. Zeptala se, jestli je v pořádku. Dvakrát.

Mumlavě přisvědčil, rychle se rozloučil a zamířil do koupelny.

„Tohle je dno,“ suše oznámil sprchové růžici.

* * *

Je těžké najít určitého člověka?

Poptáte se, kam se odstěhovali jeho rodiče. Vydáte se do docela jiného blanenského sídliště, a když budete vystupovat na pahorek ztvrdlého písku, který sídliště dal jméno Písečná, někdo na vás za plotem rodinného domku halekavě zavolá: „To snad není pravda! Seš to ty, Kubo?“

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

A to je všechno: vyhledávání skončilo úspěchem.

Jakub neviděl Petra Zelenku desítky let a okamžitě ho poznal. Říkal si, že tenhle vysoký blondák s rovnými vlasy v hladkém obličejí je zvětšeninou toho děcka, co si pamatuje. No, zvětšeninou, spíš jeho protažením. Rozhodně nejvíce transformací za ty roky proběhlo ve svislém směru.

„Slyšel jsem, že se ti vede náramně dobře,“ pochleboval mu Petr nad pivem *U šesti stehén*. „Neměl bys pro mě fleka?“

„Zaměstnávám jenom špičkový konstruktéry, programátory.“

Petr mávl rukou. „Já se ani nevyučil. Seš ženatý?“

„Ne.“

„Já taky ne. Máti ještě žije a bydlím...“

„Víš, co mě zajímá? Když jsme spolu chodili do školy, navštěvovali jsme se?“

„Jasně. Nechodili jsme na obědy. Vyměňovali jsme si jídlo, co nám naši nachystali. Tvoja mamka vařila nejdobřejší segedín a moja zapíkaný brambory. A samozřejmě jsme spolu pořádali dobrodružný výpravy.“

„Do krytu?“

„Jasně, že do krytu. A taky na půdu a do sklepů v okolních domech. A taky do jeskyň.“ Zarazil se, ze rtů mu sklouzlo polohlasné: „Pockej...“

Jakub Pecka ztuhl. On řekl *pockej*, ne *počkej* s Č, ale *pockej* s C. Jakubovi v uchu pískal dlouhý vysoký tón skoro nepřičetného vzteku, protože se rozpomněl, co přesně se ve snu ozvalo za ostrým rohem bílé zdi. Nebylo to: „Čekal jsem...“ Kdepak, ten hlas pronesl: „Čekal jsem na tebe tak dlouho.“

Petr Zelenka mlčel, zamyšlený pohled upíral na ubrus. Tvář měl podivně hladkou, jako by ji nikdy

V Ý Š K Á Ć

nezvrásnil úsměv či podmračený pohled. Koneckonců právě teď se soustředil, a jeho obočí se k sobě nepřiblížila ani o milimetr. Zčistajasna rychle vzhlédl. „Už si vzpomínám! Onemocněls. My se odstěhovali. Do školy jsem pak chodil na Marxovku.“

A vnitřní hlas Jakuba Pecky řval: „Ty kurvo, to ty sis na mě tenkrát počíhal za tou zdí, abys mě vyděsil.“ Jakub měl pocit, že se zalkne, musel rychle něco říct, aspoň si odkašlat. Odkášlal si. Napil se. Ze staženého hrdla vyrazil: „Za tisícovku mě tam doprovodíš. Do krytu. Co říkáš? Dobrodružství jako tenkrát. Zavzpomínat si.“

Petr se široce usmál. „Za tisícovku? No jasně, za tisícovku kdy se ti zachce.“

Domluvili si datum a čas. Jakub chtěl, aby akce proběhla za hluboké noci.

Žádný z nich nespěchal domů. Klábosili o všem a o ničem.

Jakub naslouchal Petru Zelenkovi pozorně. A dospěl k poznání, že moc dobře ví o své logopedické vadě: slovům obsahujícím písmeno *Č* se vyhýbal.

* * *

Jakub se zastavil za panem Štěchovským pro náhradní klíč od pákových dveří. Poptal se, v jakém stavu se kryt nyní nachází. Pan Štěchovský se nabídl, že se tam půjdou podívat spolu.

Jakub začal: „Podívám se tam sám...“ Což samozřejmě myslel jako výmluvu, ale vzápětí si uvědomil, že ochrnutí pominulo. Proč? Protože děs a hrůzu odvanula touha po pomstě. A s nekonečnou úlevou si pomyslel: *Nadobro jsem se odrazil ode dna.*

Na nabídku pana Štěchovského přistoupil.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

Ocelové dveře se staly obyčejnými dveřmi. A tma tam uvnitř? Šedá a nanicovitá se vyděšeně stáhla před jasem vpadajícím otevřenými dveřmi, před švenkujícími kužely světla z jejich baterek. Nakonec cvakl vypínač a to, co by ještě včera bylo rozšklebeným jícnem jeskynní propasti, vysublimovalo úplně.

Po krátké chodbě následovala jediná větší místnost se sloupem uprostřed. U zadní stěny se černaly veřeje bez dveří vedoucí do menší místnosti.

Jakub do ní nahlédl.

Jak se pomstím?

Obcházel bíle omítnuté zdi.

Vlevo v rohu stála zednická koza pocákaná bílou omítkou a o ni opřená kostra železného lůžka bez drátěnky. Za nimi uviděl čtverec rezavého plechu – nevelké dveře, možná metr a půl na metr a půl. Tázavě pohlédl na předsedu.

„To je vstup do nouzového výlezu, jenže tehle je zasypaný.“

Jakub přenesl lůžko stranou. Kozu odtáhli společně. Prohlíželi si tlustý plát kovu, který při stěně držela rezavá zástrčka. Jakub za ni zatáhl. S příšerným zaskřípáním se odsunula. Otevřel dveře. Nic mu nebránilo ve výhledu na čtverec tmy zející v bílé stěně. Z otvoru na ně zamával kus husté hnědočerné pavučiny.

„Říkali, že je zasypaný,“ bručel nechápavě pan Štěchovský.

Ten večer si Jakub ani nešel lehnout. Promýšlel svůj plán do všech podrobností. A také vzpomínal. Vybavilo se mu, jak testovali zvukotěsnost krytu. Pět jich tehdy křičelo současně za jeho silnými zdmi, a ven žádný zvuk nepronikl.

V Ý Š K Á Ć

* * *

Zazvonil zvonek u bytu. Jakub otevřel dveře. Před ním stál Petr Zelenka v červených tepláčkách, černých holínkách a černých gumových rukavicích.

On si snad dělá prdel, pomyslel si Jakub. Nějak takhle musel být tehdy oblečený. Proto jsem se tak vyděsil červené flanelky a černých rukavic předsedy. A v tom snu jsem umíral strachy z představy, že za zdí číhá někdo v rudém, s rukama až skoro po lokty černýma.

Jakub se snažil nedat na sobě znát, jak velký vztek s ním cloumá.

Když sestupovali ze schodů, okna v mezaninu ukazovala jasnou noční oblohu. Venku burácel vítr a stromy v nedalekém parku šustily, jako by byly ze staniolu.

Stáli přede dveřmi do krytu. Jakub odemkl zámek, sundal petlici, otevřel horní i spodní páku. Zatlačil a ty těžké dveře se kupodivu snadno otevřely. Petr vstoupil jako první. Otočil starým vypínačem z bachelitu barvy sražené krve.

Nic.

Bodejt' by jo, pomyslel si Jakub, když jsem vyšrouboval žárovky. Nechal se vést proudem světla ze své baterky až k otvoru ve zdi. Předklonil se. Pavučina obživla, hmátla po něm. Přejel mu mráz po zádech z představy všech těch dávno mrtvých tvorů uvězněných v jejím předivu. Vztyčil se, rozmrzelý i z té malé ataky strachu. Otočil se na Petra a příkřeji, než měl v úmyslu, přikázal: „Vlez tam. Co nejdál. Půjdu za tebou.“ Zdálo se mu to, nebo Petr opravdu zaváhal? „Dva tisíce,“ vyrazil ze sebe Jakub. Hlas se mu třásl.

Petr si klekl. Prsty pravé ruky opřel o špinavou podlahu. Levačkou strhl oponu pavučiny. Přichytila

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

se mu na předloktí. Nevěnoval pozornost ani jí, ani Jakubově zalapání po dechu. Po čtyřech se vsoukal do otvoru. Podrážky z černé gumy zmizely v temnotě.

Jakub se skrčil do podřepu. Viděl jen nezřetelnou siluetu Petrova těla a kolem ní rozpitou svatozář žlutavého, slabého světla baterky. Čekal, až se šouravé zvuky vzdálí. Zabouchl plechové dveře, zasunul zástrčku. Poslouchal. Přiblížil ucho k hrbolatému, studenému kovu.

Těšil se, až ten zmetek začne kvičet strachy. Nemohl se dočkat na bušení z druhé strachy, zděšené výkřiky, neartikulované skřeky hrůzy.

Ticho.

Soustředil se jen na sluch, ale v ruce držel baterku a ta osvětlovala sloup uprostřed místnosti.

Proč ho zamrazilo v kostech a na rukách mu naskočila husí kůže? Proč mu na obličej vyrazila kamenná maska hrůzy?

Odpověď stála před ním – osvětlený sloup. Vypadal stejně jako roh bílé zdi v tom hrozném snu! Smysly opět ovládl sluch. Uslyšel to, čeho se tak děsil: za sloupem někdo přešlápl.

Ozvalo se syčivé: „Čekal jsem na tebe tak dlouho.“

Zpoza sloupu vystoupila postava. Měla ruce až po lokty černé, napité čímsi tmavým, co kapalo na podlahu. I hlavu tím měla zalitou. Tmavá tekutina se rozpíjela do červeného oblečení. V temnotě nezřetelné tváře se rozšklebila krvavě rudá tlama šelmy. Otevírala se a zavírala v hlasitých nádeších a výdeších.

Jakub začal křičet. Postupně se prokřičel až do šílenství právě proto, že pochopil, co před ním stojí, a proč je to takové, jaké to je.

V Ý Š K Á Ć

* * *

Po pěti letech...

Pan Štěchovský našel v mailové schránce zprávu s předmětem *Historiky BD18*:

Vážený pane Štěchovský,

Honza Kocman mi napsal, že se zajímáte o zajímavé zážitky z domu vašeho bytového družstva. Bydleli jsme v něm jen krátce asi před třiceti roky. Otec Jiří Pokorný, maminka Františka, bratr Václav a já. Soused nám tehdy vyprávěl, že Petra Zelenku to zasypalo v chodbě nouzového východu z krytu civilní obrany. Před krytem našli jeho školní tašku. Zjistili, že se chodba propadla. Začali kopat z obou stran, ale ke klukovi se dostali pozdě. Ukázalo se, že uvízl v takové jako kapse a udusil se. Prý, když ho vytáhli, i požárníci omdlévali. To se tak říká, omdlévali. Já myslím, že všichni hodili šavli, protože jak se snažil vyhrabat, zůstaly mu z rukou a nohou jenom pahýly. Obličej měl k nepoznání, jak bil hlavou o strop a kousal zem. Ten Petr měl kamaráda, ne z našeho domu. Jméno nevím. Tvořili takovou tu nerozlučnou dvojku. Takže si všichni mysleli, že ten kamarád skončil pod sutinami také. Jenže nikoho nenašli, a tak si říkali, že možná zbaběle utekl a někde se schovává. Víte, jak to dělají děcka. Ale tohle určitě nebyl ten případ, protože ležel doma v hrozných horečkách celé týdny. Předpokládám, že měl něco takového jako zápal mozkových blan. Jeho rodiče i s ním se později někam odstěhovali.

Když si ještě vzpomenu na něco zajímavého, napíšu vám.

*S pozdravem
Jiří Pokorný*

M R T V Ý , Z A M N O U P O J Ď

Mám dva tatínky. Ten vážný žije se mnou a s maminkou v Brně. Než něco řekne, dvěma prsty si narovná brýle. Jednou se mě zeptal, jestli si hrajeme na indiány, protože on jako malý si na ně hrál v jednom kuse a věděl o nich všechno. Ukazoval mi v knížce obrázky indiánů. Na jednom obrázku indián v dlouhém koženém kabátě svíral v ruce cosi chlupatého. Tatínek mi vysvětlil, že jsou to vlasy nepřitele, odřezané z hlavy i s kůží. Říká se tomu skalp. Indián na tom obrázku se šklebil tak strašlivě, že jsem se raději díval jinam. Tatínek popisoval, jak se skalpuje. To se musí nepříteli kleknout na krk, chytit ho za vlasy a zatáhnout, aby se kůže napnula na hlavě. Pak se nožem šmidli fidli nařízne kruh kolem hlavy a skalp se zuřivým trhnutím vyškubne. Zajímalo mě, jestli se skalpují lidi mrtví, nebo živí. Tatínek řekl, že indiáni někdy někoho nejprve zabili, a pak ho sklapovali, jindy ho skalpovali a nechali ho žít. Když jsem to vykládal mamince, doplnil jsem, že mi připadá nejstrašidelnější nepřitele nejdříve skalpovat a potom ho zabít. Maminka na tatínka křičela: „Pak se to dítě nemá bát!“ Při četbě i listování tou knihou o indiánech jsem musel dávat pozor, abych kresbu se skalpem přeskočil.

Veselejší tatínek bydlí v Blansku. Toho nevidám moc často.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

* * *

O prázdninách se museli naši odstěhovat za babičkou do Šošůvky. Babička je moc nemocná a někdo se o ni musí starat. Maminka poprosila brněnského tatínka, ať mě zaveze do Blanska, ale on nechtěl.

Takže mě do Blanska odvezla ona.

Když zazvonila u nevelkého růžového domku u lesa, pronesla zamyšleně: „Bude mi moc smutno.“ Tichounce dodala: „Asi budu plakat.“ Stiskla mi rameno. „Musíme být stateční. Bude to jen několik dnů.“

Z bílých dveří vyšel cizí pán. Mamince oznámil, že pan Kouřil se odstěhoval. Vysvětlil jí cestu. Nebylo to daleko, vlastně jsme jen popojeli k takovému menšímu domku, který měl šedé zdi plné velikých mokrých skvrn. Tentokrát ze dveří vyšel blanenský tatínek v tílku a trenýrkách. Tmavohnědé vlasy mu sahaly až na ramena. Začal maminku přemlouvát, aby šla dál, chytil ji za ruku a táhl. Vysmekla se, utíkala k autu s křikem: „Ježíšmarjá, no to určitě!“ Nastoupila a zabouchla za sebou dveře. Z auta volala: „Pozor na ten les, je moc blízko a víš, že Tomík má hylofobii.“ Měla ale stažená okénka kvůli klimatizaci a její hlas zněl dutě, ne moc zřetelně.

Za malou chvíli odjela, takže ani nevím, jestli opravdu plakala.

Blanenský tatínek má dvě holky, ale ty byly zrovna někde venku. Rozhodl se, že mě představí svým kámošům. Sestupovali jsme z kopce a znenadání povídá: „Támhle je hřbitov.“ Po pár krocích ukázal na budovu, která trochu připomínala školku, do které jsem chodil. „Hospoda U mrtvolky.“

V Ý Š K Á Ć

U dveří hostince kouřili dva muži. Naklonil se ke mně a zašeptal: „Žádný táto, tatínku. Tady jsem pro každýho *Bad*, rozumíš?“

Uvnitř svítily zářivky, protože okna byla zabeďněná. V tom modravém světle vypadali všichni bledí. Paní, která zavolala na Bada: „Čudile, to je ten tvůj posera?“ byla ve tváři skoro modrozelená. Smála se nejčervenějšími rty, jaké jsem kdy viděl. Měla červené i zuby.

Bad krčil rameny. „Bévalka mu pustila Mrazíka a vod té doby věří, že stromy chodí. No tak se holt v lese bojí.“

„Lesá se neboj. Boj se lidí v tom lese,“ prohlásila ta paní. „Chlapi jsou neskutečný prasata. A když zabloudíš, drž se potoka.“

Bad pil pivo za pivem; já jsem srkal pořád stejnou limču.

Všichni kolem mluvili stále hlasitěji a já jim míň a míň rozuměl.

Pán, který Badovi říká pro změnu Čóde, se ke mně naklonil a povídá: „Venku už je betelná tma. Když teď půjdeš na hřbitov, prstem odhrabeš písek na hrobě někoho známýho – stačí odhrabat jen málo, symbolicky, jakože na oko – a řekneš: *Mrtvý, za mnou pojď*, tak on vstane z mrtvých a húúú-ú-ú-ú-u.“ Přitom mrkal o překot na paní s červenými rty.

Ta jen mávla rukou. „Ty seš ale vůl, Dylíte. Neposlouchej ho, prcku. Už je pozdě, musím se vrátit.“ Poplácala Dylíta po tváři. Nahlas zavolala: „Platí pan Vymazal,“ a odebrala se do tmy.

* * *

Bad má dvě holky.

VLADIMÍR ZÁBRODSKÝ

Janička je menší než já. Je moc hezká s těmi různými tvářemi, zlatými vlásky zapletenými do copů jako princezna a s očima stejně modrýma, jako jsou kamínky v jejích náušnicích.

Straška je větší než já. Nikdy jsem neslyšel o holce s takovým jménem. Má rovné vlasy černé jako uhel, které jí padají vpředu do tmavých očí a vzadu sahají až na prdel, jak říká Bad. Když běží, poletují kolem ní jako černé praporky. Má hodně bílou kůži a pod očima rezavé pihy. Chodí neustále v jednom vytahaném růžovo-modrém pruhovaném tričku a zelených legínách. Někdy spává v domečku na zahradě.

Už první společný oběd ukázal, že se Straškou bude legrace.

Seděla s rovnými zády, žvýkala. Když se Bad naklonil nad talíř, vyplázla jazyk plný rozkousaného jídla. Dřív, než Bad hlavu zdvihl, ho rychle zatáhla.

Janičce se udělalo špatně od žaludku, div, že se nepozvracela. Žalovala na Strašku, ale ta přísahala na svou smrt, že si to Janička vymyslela.

Po obědě si Janička šla hrát k sousedům. Já se Straškou jsme zalezli do kůlny. Bylo v ní horko a příjemně to tam vonělo dřevem. Našel jsem plastický oranžový bumerang. Šli jsme na zahradu a házeli jsme s ním. Točil se hezky, létal daleko, ale podle Strašky musel být rozbitý, poněvadž se nevracel.

Na zahradě jsme chytali koníky. Chtěl jsem, aby Straška donesla nějakou krabičku, aby nám neutekli, ale stačilo, aby Straška koníkovi smáčkla prsty hrud', a on se ani nehnul. Straška říkala, že ho jen uspala a že se po nějaké době probere. Kladla koníky do řady na bumerang. Až jich tam leželo sedm, odběhla a vrátila se s papíry a zápalkami, že je zapálí. Jeden z nich

V Ý Š K Á Ć

se mi moc líbil. Měl žluté nohy i vypouklé břicho a vypadal jako rytíř v kostěném brnění. Toho jsem zachránil: schoval jsem ho do kapsy. Straška položila papíry na zbylé koníky, zapálila je. Bumerang to jen očadilo, zato koníci se proměnili v černé uhlíky.

Místo na škvařící se koníky, jsem se díval na Strašku. Spodní ret vtáhla do pusy a ty její oči – nikdy jsem neviděl takové zaujetí.

Bad nás volal k večeři. Podával se guláš z konzervy. Zasedli jsme všichni ke stolu, když vtom si Bad všiml, že Janička má špinavé ruce. Odešli spolu do koupelny a já jsem hodil toho hezkého koníka Janičce do talíře. Jedna žlutá noha trčela z omáčky a trochu se chvěla. Rychle jsem jídlo zamíchal a všechno, co jen trochu čouhalo nad hladinu, jsem uplácal lžící. Straška se tomu smála – samozřejmě potichu. A já si pomyslel, že udělám všechno na světě, abych ji viděl se smát.

Než se Bad s Janičkou vrátili ke stolu, měli jsme jídlo už skoro snědené.

Janička řekla, že má hlad jako vlk.

Bad chvíli smutně hleděl do svého talíře, vzdychl a slabým hlasem zanaříkal: „Je mě nějak šoufl. Tolik nesním.“ A vzal si Janiččin talíř a dal jí ten svůj.

Rozbušilo se mi srdce hrůzou z toho, co se stane, až Bad, kterému takhle není dvakrát dobře, objeví v omáčke koníka. Neobjevil. V okamžiku, kdy začal vytírat chlebem prázdný talíř, jsem se z toho napětí a z představy, co se s koníkem v mrákotách stalo a v tuto chvíli děje, pozvracel přímo u stolu. Šťáva z guláše, která ze mě vyletěla, se rozpila na ubrusu. Nevím, jestli si toho někdo někdy všiml, ale mraky nebo skvrny připomínají zvířata. Já viděl na ubrusu hlavu koně.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Výškáč.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete
zakoupit celou knihu.